

ning til, at det materiale, der danner ryggraden i bogen, ikke giver beviser for noget sådant. Forfatteren redegør for de forskellige former for bemyndigelser, akkreditiver og instrukser, som de engelske udsendinge fik, og sammenligner dem med forskellige ældre og nyere teorier om diplomatiet og dets arbejde.

Bogen afsluttes med to tillæg: det første giver en meget fyldig fortegnelse over udsendinge til og fra de forskellige lande, som har plejet forhandlinger med England – det andet aftrykker en række dokumenter fra forhandlingerne med Frankrig og de spanske riger – hidtil utrykte, og til sidst følger en udførlig bibliografi over trykte og utrykte kilder samt relevant litteratur og endelig et udførligt register.

Herluf Nielsen

J. R. Lander: Crown and Nobility 1450–1509. Edward Arnold, London, 1976. X+340 s. £ 9.95, og samme: *Politics and Power in England, 1450–1509*, sst. 1976, 68 s. £ 1.95 (paper udg. af kap. I).

Bogen rummer et uforandret genoptryk af en række afhandlinger, som professor J. R. Lander i årene 1956–72 publicerede om værkets tema: de politiske magtrelationer mellem kongemagt og højadel i England på Rosekrigenes tid. Desuden er der i en række bilag vedføjet oversigter af forskellig art, f. eks. en fortegnelse over de peers, der kæmpede i Rosekrigenene, med angivelse af deres politiske tilhørsforhold og en liste over medlemmerne af *the Council* under Edward IV, Richard III og Henrik VII.

Lander har fornuftigvis valgt at genoptrykke disse afhandlinger i deres originale skikkelse frem for at forsøge en à jourføring. I stedet har han i en omfattende introduktion på 56 sider redegjort for, på hvilke punkter han har ændret opfattelse i den mellemliggende tid. Introduktionen bliver derved samtidig en værdifuld à jourført oversigt over den sidste menneskealders forskning på feltet og supplerer således på udmærket vis Margaret Hastings' og Bertie Wilkinsons efterhånden noget bedagede oversigter fra 1960'erne (i *Speculum*, vol. XXXVI og XLII).

En egentlig anmeldelse af disse allerede tidligere publicerede afhandlinger tjener næppe noget fornuftigt formål. Blot må det siges, at afhandlingerne tilsammen tegner et udmærket billede af det erkendelsesmæssige grundlag for det, der hele tiden har været et hovedsynspunkt i Landers forskning: påvisningen af de stabiliserende elementer i det politiske liv i det 15. århundredes England. I mange menneskers bevidsthed står Englands politiske historie på Rosekrigenes tid vist stadig som et mønstereksempel på kaos, hvilket sikkert ikke mindst hænger sammen med barndommens læsning af Walter Scotts romancer. Det er én af J. R. Landers ubestridelige fortjenester, at han ved sin forskning har påvist, at det politiske liv under den tumultariske overflade besad en høj grad af stabilitet, og at der eksisterede en klar kontinuitet mellem såvel Lancaster- og York-regimerne på den ene side som York-perioden og Tudor-styret på den anden både på det politiske og det administrative plan. Dette synspunkt har han i sammentrængt form udviklet i bogen *Conflict and Stability in Fifteenth-Century England* (1969). Med det foreliggende værk giver han os nu tillige en nem adgang til de mange delundersøgelser, der udgjorde grundlaget for synspunkterne i denne bog.

Ingen af de ti her genoptrykte afhandlinger er ligegyldige. De udgør hver især et nødvendigt led i den proces, der har ført til den moderne forsknings ændrede opfattelse af det 15. århundredes engelske historie. Landers omfattende pionerarbejde på feltet retfærdiggør fuldt ud dette genoptryk, og det tjener samtidig forlæggeren til ære, at bogen teknisk set er forbilledligt udført og forsynet med et udførligt og nøjagtigt index.

Knud J. V. Jespersen